

Standard Eurobarometer

EUROBAROMETER 66

AVRUPA BİRLİĞİNDE KAMUOYU

GÜZ 2006

ULUSAL RAPOR

ÖZET

KIBRIS
KIBRIS TÜRK TOPLUMU

Standard Eurobarometer 66 /Güz 2006 – TNS Opinion & Social

Bu araştırma İletişim Genel Müdürlüğü tarafından yaptırılmış ve koordine edilmiştir.

Bu rapor Avrupa Komisyonu Kıbrıs Temsilciliği için hazırlanmıştır.

Bu belge Avrupa Komisyonunun görüşlerini yansıtmaz.

İçerisindeki yorumlar ve görüşler yazara aittir.

Kıbrıs Türk Toplumunu İçin Standard Eurobarometer 66

Kıbrıslı Türkler hayatlarından memnun

Çalışmaya katılan Kıbrıslı Türklerin %75'i hayatlarından memnun olduklarını dile getirmişlerdir. %78 memnuniyet oranı ile KT kadınlar KT erkeklere (%72) kıyasla hayatlarından daha memnun görünmektedirler.

EB 64 çalışmasının yapıldığı 14-29 Ekim 2005 tarihleri arasında hayattan memnuniyet oranları önemli oranda artış gösteren Kıbrıslı Türklerin, bu tarihten itibaren siyasi ve ekonomik hayattaki değişimin yavaşlaması ile birlikte hayattan memnuniyet oranlarında bir düşüş görülmüştür.

Hayatlarından memnun olmalarına rağmen Kıbrıslı Türkler KTT içerisinde işlerin yanlış yönde gittiğine inanmaktadırlar.

Kendi hayatlarından memnun olduklarını dile getiren Kıbrıslı Türkler buna karşılık %54 oranında KTT içerisinde işlerin yanlış yönde gitmekte olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. AB içerisinde işlerin yanlış yönde gittiğine inanan Kıbrıslı Türklerin oranı ise sadece %29'dur.

Kıbrıslı Türkler, genel olarak hayat konusunda kişisel ve toplumsal istihdama kıyasla daha iyimserdirler.

Gelecek ile ilgili beklentileri sorulduğu zaman Kıbrıslı Türkler en iyimser oldukları konulardan başlayarak daha az iyimser oldukları konulara doğru şöyle bir sıralama yapmışlardır: genel olarak hayat, evin mali durumu, toplumun ekonomik durumu, kişisel istihdam ve toplum içerisinde istihdam.

Eğitim düzeyi arttıkça KTT içerisinde gelecekle ilgili iyimserlik de artış göstermektedir. Gelecekte beklenenler konusunda daha fazla eğitim almış olan kesimin diğer kesimlere kıyasla daha iyimser olduğu gözlemlenmiştir.

Ayrıca KT kadınların erkeklere kıyasla hayat konusunda daha iyimser beklentileri vardır. Fakat kişisel istihdam durumu söz konusu olduğu zaman KT kadınlar erkeklere kıyasla daha kötümser bir resim çizmektedir. (daha iyi: Kadın: %35, Erkek: 40%)

Kıbrıslı Türkler göre KTT önündeki en önemli konu Kıbrıs konusudur.

Kıbrıslı Türkler %52 oranında KTT önündeki en önemli konunun Kıbrıs konusu olduğunu dile getirmişlerdir. Daha önceki Eurobarometer çalışmalarından farklı olarak bu soruya verilebilecek cevaplar arasına Kıbrıs konusu seçeneğinin de eklenmesi ile geçmiş çalışmalarda ön plana çıkan ekonomik durum, işsizlik ve suç Eurobarometer 66 çalışmasında önem sırasında gerileme göstermiştir.

EB 65 çalışmasında %48 oranı ile ilk sırada bulunan ekonomik durum %35 oranına gerilemiş ve EB 66'da 3. sırada yer bulabilmiştir. Aynı şekilde %17 ile EB 65 alışmasında KTT önündeki en büyük üçüncü sorun olan suç da EB 66 çalışmasında sadece %5 oranında destek bulmuş ve sıralamada gerilemiştir.

KT kadınlara kıyasla KT erkekler Kıbrıs konusunun daha büyük bir sorun (%55, %48) olduğunu düşünmektedir. Buna karşılık KT kadınlara göre işsizlik (%44, %31) erkekler için olduğundan daha büyük bir sorun.

15-24 yaş grubuna göre ise toplum önündeki en büyük sorun işsizliktir.

Buna karşılık 55 yaş üzeri kesim en büyük sorunun Kıbrıs konusu olduğunu belirtmiştir. 55 yaş üzeri kesime göre işsizlik ancak en büyük üçüncü sorun olabilmektedir.

Kıbrıslı Türklerin en fazla güvendiği kurum polistir (%69).

Bu oran AB 25 ortalaması ile (%64) benzerlik göstermektedir. Buna karşılık Kıbrıslı Türkler arasında siyasi partilere güven sadece %27'dir. Bu oran EB 65 çalışmasının yapıldığı tarihten itibaren %6 oranında bir gerileme sergilemiştir.

AB'ye ve BM'ye duyulan güven oranında bir azalma görülmektedir.

Eurobarometer çalışmalarının KTT genelinde de yapılmaya başlandığı tarihten itibaren Avrupa Birliği'ne duyulan güven %50 civarlarında dengeli bir seyir gösterirken EB 66 çalışmasında AB'ye güven oranı %45'e gerilemiştir.

Aynı şekilde Birleşmiş Milletlere güven oranı da %48'den %41'e gerilemiştir.

KT kadınlar erkeklere kıyasla Avrupa Birliğine daha fazla güvenmektedirler.

KT gençler Avrupa Birliğine yaşlılara kıyasla daha fazla güveniyorlar.

Buna ek olarak KTT içerisinde çeşitli kurumlara güven konusunda eğilimler şöyledir:

Basına güven yaşla ve eğitim ile ters orantılıdır. Eğitim düzeyleri ve yaş ilerledikçe basına güven azalmaktadır. Buna karşılık yaş ilerledikçe radyoya güven oranları da artıyor.

Erkekler basına kadınlara kıyasla daha çok güveniyorlar (sırasıyla %50, %46).

Yaş ilerledikçe radyoya güven oranları da artıyor.

İnternete güven konusunda yine yaş grupları arasında bir anlaşmazlık görülmektedir: 15-24 yaş grubu %67 oranında internete güven belirtirken, 55 yaş üzeri kesim internete sadece %17 oranında güvendiğini belirtmiştir.

Erkekler kadınlara kıyasla internete daha fazla güvenmektedirler. (sırasıyla %48 ve %34)

Kadınlar polise erkeklere kıyasla daha fazla güvendiklerini belirtmişlerdir (sırasıyla %71 ve %69). Polise güven derecesi ayrıca yaş ile doğru orantılıdır; yaş arttıkça polise güven oranları da artış göstermektedir.

Eğitim düzeyleri arttıkça Kıbrıslı Türkler arasında dini kurumlara güven azalmaktadır.

Gençler sendikalara diğer yaş gruplarına kıyasla daha fazla güvenmektedirler.

Kıbrıslı Türklerin en fazla güvendiği AB kurumu Parlamentodur.

Kıbrıslı Türklerin Avrupa Birliği kurumlarına güven dağılımına baktığımız zaman ise, en fazla güven duyulan kurumun Avrupa Parlamentosu, daha sonra ise sırasıyla Komisyon ve AB Konseyi olduğunu görmekteyiz.

Bu oranlar Kıbrıslı Türklerin Avrupa Birliği içerisinde daha önce duymuş oldukları kurumlara daha fazla güvendiklerini göstermektedir. Daha önce Avrupa Parlamentosunu duymuş olan Kıbrıslı Türklerin oranı %81 iken Komisyonu daha önce duymuş olan Kıbrıslı Türklerin oranı %76, AB Konseyini duymuş olanların oranı ise %71'dir.

AB 25 ve aday ülkeler genelinde bakıldığı zaman ise Kıbrıslı Türkler Avrupa Parlamentosuna güven oranları söz konusu olduğu zaman Birleşik Krallık ve Türkiye'nin ardından Parlamentoya en az güvenen kesim olarak ortaya çıkmaktadır.

Aynı dağılım Avrupa Komisyonuna güven konusunda da ortaya çıkmaktadır. Birleşik Krallık ve Türkiye'nin ardından AB 25 ve aday ülkeler içerisinde Avrupa Komisyonuna en az güvenen kesim Kıbrıslı Türklerdir.

Kıbrıslı Türkler AB üyeliğinin çeşitli alanlardaki etkisinin iyi olacağını düşünmektedirler.

AB üyeliğinin Kıbrıs Türk Toplumunu üzerinde ne tür bir etkisi olacağı sorulduğu zaman KT'lerin çoğunluğu üyeliğin iyi bir etkisi olacağı üzerinde birleşmiş durumdadır. Yaşam standardı ve ekonomi konularında AB üyeliğinin diğer konulara kıyasla daha iyi bir etkisi olacağına inanan Kıbrıslı Türkler, AB üyeliğinin olası kötü etkilerinin en fazla güvenlik ve tarım konularında olabileceğini düşünmektedirler.

Kıbrıslı Türkler ortak pazarın ve küreselleşmenin etkilerini günlük hayatlarında hissedememektedirler.

Ortak Pazarın ulaşım, telekomünikasyon, bankacılık sektörü vs gibi alanlar üzerindeki etkisi sorulduğu zaman KTT %46 oranında bu etkinin pozitif bir etki olduğunu, buna karşılık %10 oranında ise negatif bir etki olduğunu belirtmiştir. Çalışmaya katılan Kıbrıslı Türklerin üçte birinin (%31) bu konuda bir fikir belirtmemiş olması ise ortak pazarın etkileri konusunda Kıbrıslı Türklerin bilinçli olmadıklarını göstermektedir. Ortak pazarın tam olarak bir parçası olamayan Kıbrıslı Türklerin bu soruya verdikleri yanıt bu gerçeği yansıtmaktadır.

AB 25 genelinde ise çoğunluk (%61) ortak pazarın çeşitli alanlar (ulaşım, telekomünikasyon, bankacılık sektörü vs gibi) üzerindeki etkilerinin pozitif olduğu yönünde bir görüş mevcuttur.

AB 15 ülkeleri ortak pazarın etkisini %59 oranında pozitif bulurken bu oranın AB 25 arasında daha pozitif olması, ortak pazara yeni katılan ülkeler arasında pozitif etkilerin daha kolay hissedilebiliyor olması şeklinde yorumlanabilir.

Ayrıca KT Şirketlerin 10 sene öncesine kıyasla ortak pazardan dolayı rekabet edebilirlik seviyelerinde değişim olup olmadığı ölçülmüştür. Kıbrıslı Türkler %38 oranında KT şirketlerin rekabet edebilirliğinin ortak pazar ile birlikte arttığını

savunmaktadır. Bu soruda % 18 oranında KT şirketlerin rekabet edebilirlik oranının aynı kaldığını savunan bir kesim olması yanında %30 oranında da bu soruya cevap vermeyen bir kesim olması Kıbrıslı Türklerin ortak pazarın etkilerini günlük hayatlarında hissedemediklerini ortaya koymaktadır.

AB ortak pazarının KT şirketler üzerindeki etkisini görmekte zorlanan Kıbrıslı Türkler, aynı şekilde küreselleşmenin etkilerini görmekte de zorlanmaktadır. Kıbrıs Türk Toplumunu ekonomisinin dünya ekonomisine entegrasyonunun tamamlanmamış olmasından dolayı küreselleşmenin KT şirketler için iyi bir olanak olduğunu savunan kesim %36'da kalırken, aynı şekilde küreselleşmenin bir tehdit olduğunu düşünen kesim de %25 ile sınırlı kalmıştır. Bu soruda % 41 oranında bir kesim cevap vermemeyi tercih etmiştir.

Kıbrıslı Türklerin Avrupa ekonomisinin iyileştirilmesi için ortaya koyduğu görüşler ise şöyledir:

Kıbrıslı Türkler, Avrupa Ekonomisinin iyileştirilmesi için eğitim ve mesleki eğitimin artırılması (%60), ulaşım altyapısına yatırım yapılması (%43) ve araştırma ve buluşlara yatırım yapılmasına (%35) öncelik verilmesi gerektiğini düşünmektedir. AB 25 genelinde ise bu konuda farklı öncelikler mevcuttur: eğitim ve mesleki eğitimi artırmak (%65), araştırma ve buluşlara yatırım yapmak (%47) ve şirketlerin yaratılmasını yönetmek (%43).

Kıbrıslı Türkler KTT'unda ekonominin durumundan memnun olmalarına karşın istihdam konusunda memnuniyetsiz olduklarını dile getirmişlerdir.

Şu anda KTT ekonomisi, Avrupa ekonomisi ve KTT'nun istihdam durumu hakkında ne düşündükleri sorulduğu zaman çalışmaya katılan Kıbrıslı Türklerin yarısından biraz fazlası (%54) KTT ekonomisinin iyi durumda olduğunu belirtirken, buna karşılık KTT içerisinde istihdamın kötü durumda olduğunu belirtmiştir. Ayrıca %79 oranında bir kesim ise Avrupa ekonomisinin şu anda iyi durumda olduğunu savunmuştur.

Kıbrıslı Türkler en öncelikli değerlerini insan hayatına saygı (%50), eşitlik (%43) ve barış (%37) olarak sıralamışlardır. Buna karşılık AB 25 genelinde ön plana çıkan ilk üç değer sırasıyla şunlardır: barış (%52), insan hayatına saygı (%43) ve insan hakları (%41).

Kıbrıslı Türkler % 55 oranında AB'de seslerinin dikkate alınmadığını belirtmişlerdir. Bu oran AB 25 ortalaması ile (%57) büyük bir benzerlik göstermektedir. AB vatandaşları genel olarak AB'de seslerinin dikkate alınmadığından şikayet etmektedirler.

AB'nin nasıl işlediğini anlamak konusunda Kıbrıslı Türkler ikiye bölünmüştür. %38 oranında bir kesim AB'nin nasıl işlediğini anladığını belirtirken % 40 oranında bir diğer kesim ise bu konuda bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir. Bu soruda yaklaşık %22 oranında cevap vermeyen bir kesim olması da Kıbrıslı Türklerin AB'nin işleyişi konusunda tam olarak bilgili olmadıklarını ortaya koymaktadır. AB 25 genelinde çoğunluk (%51) AB'nin nasıl işlediğini bilmediğini ortaya koymuştur.

Kıbrıslı Türkler kendilerini AB meseleleri ile çok ilgili hissetmemektedirler. Buna rağmen Kıbrıslı Türkler arasında AB meselelerine kendilerini çok ilgili hissedenlerin oranı (%30) AB 25 ortalamasından (%19) daha yüksektir.

Kıbrıslı Türklerin %60'ı AB müktesebatının KTT genelinde tamamıyla uygulanmasının toplum için iyi birşey olacağına inanmaktadır.

KT kadınlar erkeklere kıyasla AB müktesebatının uygulanmasının KTT için daha iyi birşey olacağına inanmaktadırlar (sırasıyla %58 ve %51).

AB ülkelerinde doğmuş olup KTT içerisinde yaşamakta olan katılımcılar ise sadece %41 oranında AB müktesebatının uygulanmasının iyi birşey olduğunu belirtmişlerdir.

Eğitim düzeyleri arttıkça müktesebatın uygulanmasına daha sıcak bakan Kıbrıslı Türkler yaş oranları arttıkça müktesebata karşı daha soğukturlar.

Kıbrıslı Türklerin %70'i AB müktesebatının uygulanmasının KTT'na yarar sağlayacağını belirtmiştir. Bir önceki soru ile paralel olarak KT kadınların bu konuda da erkeklere kıyasla daha iyimser oldukları görülmektedir.

Kıbrıslı Türkler AB üyeliğinin günlük hayatlarına pek fazla bir faydası olmadığını ortaya koymuşlardır. AB üyeliğinin farklı alanlarda bir getirisi olup olmadığı sorulduğu zaman Kıbrıslı Türklerin ve buna kıyasla AB 25 ortalamasının dağılımı aşağıda görülmektedir.

AB 25 genelinde AB üyeliğinin avantajları seyahat ederken sınırlarda daha az kontrol ve diğer AB ülkelerinden ürünlerin artması olarak algılanırken Kıbrıslı Türkler bu avantajları günlük hayatlarında hissedememektedirler.

Kıbrıslı Türkler AB'nin dünya barışında oynadığı rolü AB 25 geneline kıyasla (%60) daha az olumlu olduğunu düşünmektedirler (%47). Türkiye (%41), Birleşik Krallık (%44) ve Avusturya'dan (%46) sonra AB'nin dünya barışına katkısını en az olumlu bulan kesim Kıbrıslı Türklerdir.

Kıbrıslı Türkler (%56) AB'nin siyasi birliğini desteklediklerini belirtmişlerdir.

KT gençler yaşlılara kıyasla Avrupa siyasi birliğini daha fazla desteklemektedirler.

Avrupa siyasi birliğine destek veren KT kadınların oranı (%58) erkeklere kıyasla (%54) daha yüksektir.

Ayrıca KTT içerisinde Avrupa siyasi birliğine destek eğitim düzeyi ile doğru orantılı bir gelişim göstermektedir. Daha fazla eğitim almış kesim siyasi birliği desteklemeye daha meyillidir.

Kıbrıslı Türkler göre AB işsizlikle mücadele konusuna öncelik vermelidir.

AB'nin hangi konularda öncelikli olarak çalışması gerektiğini düşündükleri sorulduğu zaman ise Kıbrıslı Türkler öncelikle işsizlikle mücadele (%38), yoksullukla mücadele (%26) ve organize suçla mücadeleyi (%24) saymışlardır. Buna karşılık AB 25 ülkelerinde AB'nin öncelikle yoksullukla mücadele (%43), işsizlikle mücadele (%40) ve Avrupa'da barışın ve güvenliğin korunması (%29) konularında çalışması gerektiği belirtilmiştir.

Kıbrıslı Türkler sadece %43 oranında Avrupa Birliği Anayasasına taraf olduklarını belirtmişlerdir. % 36 oranında Kıbrıslı Türk ise bu konuda görüş belirtmekten kaçınmıştır. AB 25 genelinde AB anayasasına taraf olanların oranı Kıbrıslı Türklere kıyasla daha fazladır. Bu da AB anayasası tartışmalarının dışında olan Kıbrıslı Türklerin bu konuda henüz net bir görüş belirlemediklerini göstermektedir.

AB anayasasını destekleyip desteklemediklerine henüz karar vermemiş olan Kıbrıslı Türkler (%60), buna rağmen AB anayasasının AB'nin daha demokratik işlemesine yol açacağını düşünmektedirler. AB 25 ortalamasının (%66) altında olmasına rağmen, bu oran Birleşik Krallık, Avusturya ve Danimarka gibi ülkelerdeki 'katılıyorum' cevaplarının üzerindedir. Her 5 Kıbrıslı Türkten 1 tanesi bu konuda bir fikir belirtmekten kaçınmıştır ki bu Kıbrıslı Türklerin AB anayasasından uzak olduğunu ortaya koymaktadır.

AB anayasasının AB kurumlarının iyi çalışması için gerekli olup olmadığı konusunda net bir görüş bildiremeyen Kıbrıslı Türkler %46 oranında AB anayasası yönünde olumlu görüş bildirirken her 3 Kıbrıslı Türkten 1 tanesi bu konuda görüş bildirmekten kaçınmıştır. Kıbrıslı Türkler AB anayasasına destek konusunda yine AB 25 ortalamasının altında kalmışlardır.

Kıbrıslı Türkler (%54) AB'nin genişlemesine taraf olduklarını belirtmişlerdir. Genç kesim AB'nin genişlemesine daha sıcak bakarken, 55 yaş üzeri kesimin bu konuda sadece %32 oranında destek verdiği görülmektedir.

Kıbrıslı Türklerin AB genişlemesine verdiği destek (%54) AB 25 ortalaması (%46) üzerindedir.

Türkiye'nin AB'ye üye olmasının bölge güvenliğini artıracığını düşünen Kıbrıslı Türklerin oranı (%68) AB 25 ortalamasının (%33) çok üzerindedir.

Tek tek hangi ülkelerin AB üyeliğine sıcak baktıkları sorulduğu zaman Kıbrıslı Türkler aday ve aday olması muhtemel ülkeler arasında en sıcak Türkiye'nin üyeliğine bakmaktadırlar.